

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Gimnazjum im. Na Bursztynowym Szlaku
w Mikoszewie

Opracowała: mgr Anna Watkowska
-szkolny lider doradztwa zawodowego

Mikoszewo 2015

Spis treści:

Wstęp.....	3
I. Cele programu.....	4
II. Założenia Wewnętrzzkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	5
III. Funkcjonowanie Wewnętrzzkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	5
IV. Efekty z działalności Wewnętrzzkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.....	7
V. Podstawowe przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące Doradztwa Zawodowego.....	8

WSTĘP

W sytuacji wciąż dużego bezrobocia w Polsce, pomoc doradców zawodowych powinna być dostępna na każdym etapie życia człowieka. Coraz częściej, bowiem będzie on zmuszony wielokrotnie zmieniać zawód, uzupełniać kwalifikacje oraz poszukiwać pracy. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji i ich zmiana stają się czynnikami na trwale wpisanymi w życiorys zawodowy każdego pracownika. Stąd też ważnym elementem modernizacji systemu edukacji, w tym głównie systemu edukacji zawodowej, staje się wyposażenie uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Aktualny rynek pracy stawia coraz wyższe wymagania młodzieży w zatrudnieniu. I dlatego realizacja Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w gimnazjum jest tak istotna we właściwym przygotowaniu uczniów do racjonalnych decyzji edukacyjno-zawodowych. To właśnie tutaj, absolwent dokonuje najważniejszych wyborów w zakresie dalszego kształcenia ponadgimnazjalnego (czy będzie to liceum ogólnokształcące, profilowane, czy technikum, a może szkoła zawodowa lub inna droga kształcenia.)

I. CELE PROGRAMU

- poznawanie przez uczniów zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej
- rozwijanie wśród uczniów świadomości własnych uzdolnień , posiadanych umiejętności, kwalifikacji i zainteresowań aspekcie życzeniowym i rzeczywistym
- poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji i konsekwencji dokonywanych wyborów- kształcenie umiejętności radzenia sobie ze zmianami poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom
- stworzenie uczniowi realnej możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej
- samoocena ucznia , własnych predyspozycji zawodowych
- poznanie zasad rządzących rynkiem pracy, uzyskania informacji o lokalnym rynku pracy, zaplanowania własnej kariery zawodowej przez ucznia
- aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w gimnazjum
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych (miasto - wieś) oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych
- zapoznavanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka
- aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadgimnazjalnej
- wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy

II. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną), ma charakter planowych działań.

III. FUNKCJONOWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje w ramach pracy:

Z Radą pedagogiczną (nauczycielami) :

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- lepsze rozumienie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- realizację zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika
- zapoznanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki,
- włączanie placówek instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in. poradnia psychologiczno pedagogiczna, urząd pracy
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy

Z uczniami:

- poznawanie różnych zawodów
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami do szkół, zawodów, analiza swoich mocnych i słabych stron
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych
- udzielanie pomocy psychologiczno pedagogicznej
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych takich jak: egzamin, ograniczenia zdrowotne

- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty, treningi),
- organizowanie uczniowskiego wolontariatu
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie

Formy adresowane do uczniów:

- lekcje przedmiotowe, na których są realizowane treści z zakresu orientacji zawodowej;
- zajęcia warsztatowe
- lekcje wychowawcze
- wycieczki do zakładów pracy
- rozmowy doradcze
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- udział w giełdzie edukacyjnej
- praca z Internetem
- praca z Informatorami: o zawodach, o szkołach ponadgimnazjalnych, udostępnianie literatury z zakresu orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego.
- współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno- zawodowymi

Z rodzicami:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na poziomie szkół ponadgimnazjalnych
- dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych, wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach;
- zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia
- dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych
- kierowanie do specjalistów pozaszkolnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych.

IV. EFEKTY Z DZIAŁALNOŚCI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

1. Uczniowie znają siebie, swoje mocne strony, cechy psychiczne (osobowość).
2. Uczniowie zdobędą informacje o różnych zawodach.
3. Uczniowie będą lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy.
4. Poznają środowisko pracy, zadania i czynności związane z wykonywanymi zawodami.
5. Zdobędą wiedzę na temat wykonywanych zawodów, używanych narzędzi pracy, predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.
6. Poznają rynek pracy.
7. Uczniowie potrafią efektywnie komunikować się ze sobą.
8. Uczniowie zdobędą umiejętność komunikowania się z ludźmi (przedstawicielami różnych zawodów).
9. Uczniowie potrafią prezentować siebie jako wykonawcy określonego zawodu.
10. Uczniowie potrafią zaprezentować swoje umiejętności.
11. Uczniowie rozpoznają swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności.
12. Uczniowie łatwiej podejmują decyzje o dalszym kształceniu.
13. Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego – typach i rodzajach szkół.
14. Uczniowie posiadają informacje o zasadach rekrutacji do poszczególnych typów szkół.
15. Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych np. przystosowanie się do nowych warunków pracy.
16. Uczniowie będą dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy.
17. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej.
18. Rodzice i nauczyciele uzyskają rzetelną informację o rynku pracy, o możliwości kształcenia młodzieży gimnazjalnej.
19. Uzyskanie przez rodziców indywidualnych porad zawodowych.

V. PODSTAWOWE PRZEPISY PRAWA POLSKIEGO I UNIJNEGO DOTYCZĄCE DORADZTWA ZAWODOWEGO - regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:

- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej. Zdecydowana większość państw Unii Europejskiej już od dawna stosuje to zalecenie w praktyce.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004- 9286/04 jest to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487).
- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych.

Zadania wynikające z celów programu: (moje propozycje i pomysły, choć tutaj to każdy wychowawca i nauczyciele powinni podać swoje pomysły, a my najlepsze i możliwe do realizacji na ten rok szkolny byśmy umieścili w planie pracy doradztwa zawodowego i szkoły, a może mogą być?)

1. Harmonogram pracy gimnazjum
MODUŁ I – klasa I „ Uczeń poznaje siebie, zainteresowania, predyspozycje, wady, zalety.”
MODUŁ II- klasa II „ Uczeń poznaje różne zawody.”
MODUŁ III klasa III „ Kim będę?- Uczeń poznaje ścieżki kształcenia ponadgimnazjalnego i rynek pracy.”

MODUŁ I-Klasa I

- przeprowadzenie różnych testów na osobowość, zainteresowania, predyspozycje – wychowawcy, pedagog
- przedstawienie oferty zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwój zainteresowań uczniów

MODUŁ II-Klasa II

- aktualizacja szkolnej tablicy zawodoznawczej
- zorganizowanie szkolnego konkursu Kim będę- np. praca plastyczna
- zaproszenie rodziców uczniów , lub osób które wykonują ciekawe zawody
- spotkanie z przedstawicielami Urzędu Pracy pod kątem uwarunkowań rynku pracy ,potrzeb lokalnych
- odwiedzanie ciekawych miejsc pracy – wycieczka
- prowadzenie lekcji wychowawczych z zakresu orientacji zawodowej

MODUŁ III- Klasa III

- omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów klas III do szkół ponadgimnazjalnych
- zorganizowanie wycieczek do szkół ponadgimnazjalnych na Dni Otwarte
- przedstawienie losów absolwentów
- zaproszenie absolwentów by opowiedzieli o szkołach w których się uczą
- spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/,
- wyjazd na targi pracy do Elbląga
- radzenie sobie ze stresem przed egzaminem

Przykładowe fajne tematy do realizacji dla poszczególnych klas

Klasa I

1. Co lubię, moje hobby, moje zainteresowania
2. Moje mocne strony.
3. Moje wartości i cele życiowe
4. Stosunek i motywacja do pracy, obowiązków.
5. Jak zorganizować własny warsztat pracy?
6. Jak pracować w zespole?
7. Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu. 8. Rola osobowości w wyborze właściwego zawodu.

Klasa II

1. Praca w życiu człowieka a wybór zawodu.
2. Co to znaczy dobrze czy źle wybrany zawód.
3. Rola temperamentu przy wyborze zawodu.
4. Znaczenie uzdolnień i zainteresowań w wyborze zawodu.
5. Klasyfikacja zawodów i specjalności.
6. Poznajemy zawody przyszłości.

Klasa III

1. Oferta edukacyjna dla gimnazjalisty - poznanie sieci szkół ponadgimnazjalnych
2. Podejmowanie decyzji związanych z wyborem zawodu;
3. Określenie drogi prowadzącej do zawodu, strategię kariery zawodowej
4. Umiejętność właściwego zarządzania czasem warunkiem sukcesu;
5. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników – czytanie ofert pracy; umiejętności uniwersalne;
6. Jak szukać pracy ?
7. Autoprezentacja czyli moc pierwszego wrażenia;
8. Dokumenty – CV, list motywacyjny;